

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht (hierna: de Awb) op het hoger beroep van:

de minister voor Immigratie en Asiel (hierna: de minister),
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Amsterdam, van 1 juli 2011 in zaken nrs. 10/40567, 10/40571 en
10/40573 in de gedingen tussen:

- 1.
- 2.
- 3.

en

de minister.

Procesverloop

Bij onderscheiden besluiten van 20 mei 2009 heeft de staatssecretaris van Justitie onderscheiden aanvragen van vreemdelingen 1 en 3 om krachtens artikel 64 van de Vreemdelingenwet 2000 (hierna: de Vw 2000) te bepalen dat uitzetting achterwege blijft, afgewezen.

Bij onderscheiden besluiten van 5 augustus en 7 oktober 2009 heeft de staatssecretaris onderscheiden aanvragen van de vreemdelingen om hun een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd te verlenen, afgewezen.

Bij onderscheiden besluiten van 17 november 2010 heeft de minister de door vreemdelingen 1 en 3 gemaakte bezwaren tegen de onderscheiden besluiten van 20 mei 2009 alsmede de door de vreemdelingen gemaakte bezwaren tegen de onderscheiden besluiten van 5 augustus en 7 oktober 2009 ongegrond verklaard. Deze besluiten zijn aangehecht.

Bij uitspraak van 1 juli 2011 heeft de rechtbank de daartegen door de vreemdelingen ingestelde beroepen gegrond verklaard, de onderscheiden besluiten van 17 november 2010 vernietigd en bepaald dat de minister nieuwe besluiten op de gemaakte bezwaren neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de minister (thans: de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel) hoger beroep ingesteld. Het hogerberoepsschrift is aangehecht.

De vreemdelingen hebben verweerschriften ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

Overwegingen

1. Onder de minister wordt tevens verstaan: diens rechtsvoorganger.
2. Ingevolge artikel 16, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 kan een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, als bedoeld in artikel 14, (hierna: de aanvraag) worden afgewezen, indien de desbetreffende vreemdeling niet beschikt over een geldige machtiging tot voorlopig verblijf (hierna: mvv) die overeenkomt met het verblijfsdoel, waarvoor de verblijfsvergunning is aangevraagd (hierna: het mvv-vereiste).

Ingevolge artikel 17, eerste lid, aanhef en onder c, wordt de aanvraag niet afgewezen wegens het ontbreken van een geldige mvv, indien het een vreemdeling betreft voor wie het, gelet op diens gezondheidstoestand, niet verantwoord is te reizen.

Ingevolge artikel 17, eerste lid, aanhef en onder g, wordt de aanvraag niet afgewezen wegens het ontbreken van een geldige mvv, indien het betreft een vreemdeling die behoort tot een bij algemene

maatregel van bestuur aangewezen categorie.

Ingevolge artikel 64 blijft uitzetting achterwege, zolang het gelet op de gezondheidstoestand van de desbetreffende vreemdeling of die van een van zijn gezinsleden niet verantwoord is te reizen.

Ingevolge artikel 3.71, eerste lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000 (hierna: het Vb 2000) wordt de aanvraag afgewezen, indien de desbetreffende vreemdeling niet over een geldige mvv beschikt.

Ingevolge het vierde lid kan de minister het eerste lid buiten toepassing laten, voor zover toepassing daarvan naar zijn oordeel zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Volgens paragraaf B1/4.1.1 van de Vreemdelingencirculaire 2000 dient voor de in artikel 17, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vw 2000 neergelegde vrijstelling te worden beoordeeld of de desbetreffende vreemdeling, al dan niet onder vereisten, in staat is te reizen. Voorts kan ingevolge artikel 3.71, vierde lid, van het Vb 2000 vrijstelling worden verleend van het mvv-vereiste, indien de terugkeer van een vreemdeling in verband met een medische noodsituatie zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Volgens paragraaf B8/2.1 wordt onder medische noodsituatie verstaan: die situatie waarbij betrokkene lijdt aan een stoornis, waarvan op basis van de huidige medisch-wetenschappelijke inzichten vaststaat dat het achterwege blijven van behandeling op korte termijn zal leiden tot overlijden, invaliditeit of een andere vorm van ernstige geestelijke of lichamelijke schade. Onder "op korte termijn" wordt verstaan binnen een termijn van drie maanden.

Volgens paragraaf B8/11, voor zover thans van belang, blijft uitzetting krachtens voormeld artikel 64 achterwege indien de medische adviseur te kennen geeft dat:

- stopzetting van de medische behandeling een medische noodsituatie zal doen ontstaan; en
- de medische behandeling van de desbetreffende medische klachten niet kan plaatsvinden in het land van herkomst of ander land waarheen betrokkene zich kan verwijderen; en
- de medische behandeling ter voorkoming van het ontstaan van deze noodsituatie naar verwachting één jaar of korter zal duren.

3. Blijkens de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank het door vreemdeling 3 ingestelde beroep tegen het over haar genomen besluit van 17 november 2010 gegrond verklaard en dat besluit wegens strijd met artikelen 3:2 en 7:12, eerste lid, van de Awb vernietigd. Aangezien die gegrondverklaring, gelet op de mogelijke gevolgen voor de beoordeling door de minister van het beroep op artikel 8 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (hierna: het EVRM), doorwerkt in de door vreemdelingen 1 en 2 ingestelde beroepen, heeft de rechtbank aanleiding gezien om die beroepen eveneens gegrond te verklaren en de over vreemdelingen 1 en 2 genomen besluiten van 17 november 2010 te vernietigen.

4. De minister klaagt in de grieven dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat hij in het over vreemdeling 3 genomen besluit van 17 november 2010 ondeugdelijk heeft gemotiveerd dat in Armenië voortzetting van haar behandeling mogelijk is, omdat het Bureau Medische Advisering (hierna: het BMA) niet is ingegaan op het door haar behandelaar gestelde vereiste van een veilige behandelomgeving. Volgens de minister berust voormelde overweging op een onjuiste feitelijke grondslag, waarbij hij er op wijst dat het BMA bij nota van 7 oktober 2010 (hierna: de BMA-nota) heeft gereageerd op hetgeen de behandelaar dienaangaande bij brief van 3 augustus 2009 heeft opgemerkt. Vreemdeling 3 heeft, zo voert de minister aan, met de brief van 3 augustus 2009 niet aannemelijk gemaakt dat er in Armenië obstakels bestaan voor effectieve voortzetting van haar behandeling. Niet aannemelijk is gemaakt dat het enkele feit dat de behandeling in Armenië zal plaatsvinden een obstakel in vorenbedoelde zin vormt. Aangezien gegrondbevinding van het beroep van vreemdeling 3 direct heeft geleid tot gegrondbevinding van de onderscheiden beroepen van vreemdelingen 1 en 2, brengt het slagen van de grieven met zich dat de aangevallen uitspraak in zijn geheel moet worden vernietigd, aldus de minister.

4.1. Aan het over vreemdeling 3 genomen besluit van 17 november 2010 heeft de minister een advies van het BMA van 3 april 2010 (hierna: het BMA-advies) ten grondslag gelegd. In voormeld besluit heeft de minister zijn standpunt gehandhaafd dat vreemdeling 3 niet krachtens artikelen 17, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vw 2000 en 3.71, vierde lid, van het Vb 2000 wordt vrijgesteld van het mvv-vereiste en voorts dat geen aanleiding bestaat om krachtens artikel 64 van de Vw 2000 te bepalen dat haar uitzetting achterwege blijft.

4.2. Het BMA heeft in het BMA-advies, voor zover thans van belang, vermeld dat in Armenië voldoende behandelmogelijkheden voorhanden zijn, waarbij het, onder verwijzing naar een brondocument, heeft gewezen op het Psychiatrisch Medisch Centrum te Jerevan. Dat het BMA-advies in zoverre een deugdelijke grondslag vormt voor het over vreemdeling 3 genomen besluit van 17 november 2010 is in hoger beroep niet in geschil. Het geschil spitst zich toe op het aspect van een veilige behandelomgeving als vereiste voor een effectieve medische behandeling van vreemdeling 3 in Armenië.

De behandelaar heeft in de brief van 3 augustus 2009 vermeld dat, gezien de inhoud van de psychose, de oorsprong van het psychiatrisch toestandbeeld van vreemdeling 3 in Armenië ligt. Terugkeer naar deze omgeving met de vele omgevingstriggers voor herbelevingen en intrusieve herinneringen, zal de ernst van het toestandbeeld doen toenemen. Een dergelijke omgeving wordt door vreemdeling 3 als onvoorspelbaar onveilig ervaren en er zal vanwege toenemende psychotische belevingen een spiraalsgewijze verslechtering van de geestelijke gezondheid optreden. Aan de voor de noodzakelijke traumabehandeling essentiële voorwaarden wordt in Armenië dan ook niet voldaan, aldus de behandelaar.

De minister heeft, onder overlegging van de brief van

3 augustus 2009, het BMA bij brief van 29 september 2010 verzocht om een reactie. Het BMA heeft dat door middel van de BMA-nota gedaan.

4.3. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer uitspraak van 25 juli 2006 in zaak nr. 200601304/1; www.raadvanstate.nl) is een advies van het BMA een deskundigenadvies aan de minister ten behoeve van de uitoefening van zijn bevoegdheden. Volgens vaste jurisprudentie (onder meer uitspraak van 13 oktober 2010 in zaak nr. 201001245/1/V1; www.raadvanstate.nl) moet de minister, indien hij een BMA-advies, daaronder begrepen de eventueel nadien uitgebrachte nota's, aan zijn besluitvorming ten grondslag legt, zich ingevolge artikel 3:2 van de Awb ervan vergewissen dat dit - naar wijze van totstandkoming - zorgvuldig en - naar inhoud - inzichtelijk en concludent is.

In een geval als dit geldt dat het BMA, indien en voor zover de door een behandelaar van een vreemdeling verstrekte informatie daartoe aanleiding geeft, dient te beoordelen of die informatie, mede gezien de hem reeds uit het dossier bekende gegevens over de medische situatie van de desbetreffende vreemdeling, aanleiding geeft tot gerede twijfel over de effectiviteit van de in het algemeen verkrijgbare medische behandeling of te leveren zorg in het land van herkomst dan wel het land waarnaar die vreemdeling wordt verwijderd, met name gelet op de aard van het trauma en de omstandigheden waaronder dat is veroorzaakt, althans gelet op die omstandigheden waaromtrent het BMA kan worden geacht zich uit te laten. Daarbij dient de medische adviseur van het BMA, voor zover nader onderzoek niet mogelijk is, in zijn advies dan wel nota in ieder geval melding te maken van die gerede twijfel (zie onder meer uitspraak van de Afdeling van 20 december 2011 in zaak nr. 201105916/1/V1; www.raadvanstate.nl).

4.4. In de brief van 3 augustus 2009 heeft de behandelaar de gestelde noodzaak van een veilige behandelomgeving bij een behandeling van de klachten van vreemdeling 3 in Armenië niet nader toegespitst op haar specifieke ziektebeeld, de wijze waarop die klachten zijn ontstaan en het te verwachten verloop van een voortgezette behandeling in dat land. Zo heeft de behandelaar niet inzichtelijk gemaakt welke zich in het verleden voorgedane gebeurtenissen de klachten van vreemdeling 3 hebben veroorzaakt en evenmin hoe concreet die gebeurtenissen thans aan een effectieve voortgezette behandeling van de klachten van vreemdeling 3 in Armenië in de weg zouden staan. De minister voert dan ook terecht aan dat vreemdeling 3 met de brief van 3 augustus 2009 niet aannemelijk heeft gemaakt dat er in Armenië obstakels bestaan voor voortzetting van haar behandeling. Derhalve bestaat geen grond voor het oordeel dat de minister het BMA had moeten verzoeken zich gemotiveerd uit te laten over de vraag of er in het geval van vreemdeling 3 aanleiding bestaat tot gerede twijfel over de effectiviteit van de in het algemeen verkrijgbare medische behandeling of te leveren zorg in Armenië.

Het vorenstaande in aanmerking genomen, heeft de minister op basis van het BMA-advies in het over vreemdeling 3 genomen besluit van 17 november 2010 deugdelijk gemotiveerd dat voortzetting van

de behandeling van vreemdeling 3 in Armenië mogelijk is.
De grieven slagen.

5. Het hoger beroep is kennelijk gegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden vernietigd voor zover de rechtbank daarbij het door vreemdeling 3 ingestelde beroep gegrond heeft verklaard.

Aangezien de rechtbank heeft overwogen dat het feit dat het beroep van vreemdeling 3 gegrond is verklaard met zich brengt dat de onderscheiden beroepen van vreemdelingen 1 en 2 eveneens gegrond dienen te worden verklaard in verband met het beroep op artikel 8 van het EVRM, dient, gelet op de vernietiging van de gegrondbevinding van het door vreemdeling 3 ingestelde beroep, de aangevallen uitspraak evenzeer te worden vernietigd voor zover de rechtbank daarbij de onderscheiden door vreemdelingen 1 en 2 ingestelde beroepen gegrond heeft verklaard.

Doende hetgeen de rechtbank behoort te doen, zullen de onderscheiden besluiten van 17 november 2010 worden getoetst aan de daartegen bij de rechtbank voorgedragen beroepsgronden, voor zover daarop, gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, nog moet worden beslist.

6. Vreemdeling 3 heeft aangevoerd dat de minister in het over haar genomen besluit van 17 november 2010 ten onrechte het standpunt heeft ingenomen dat de omstandigheid dat de BMA-nota is opgesteld door een BMA-stafmedewerker, niet betekent dat aan de daarin vermelde informatie geen betekenis toekomt.

6.1. De minister heeft niet bestreden dat de BMA-nota niet is opgesteld door een medicus. Zoals voortvloeit uit de uitspraak van de Afdeling van 9 maart 2012 in zaak nr. 201100087/1/V3 (www.raadvanstate.nl) is de BMA-nota reeds hierom niet zorgvuldig tot stand gekomen, zodat de minister de BMA-nota ten onrechte bij het over vreemdeling 3 genomen besluit van 17 november 2010 heeft betrokken. Deze beroepsgrond is dan ook terecht voorgedragen, maar leidt niet tot het daarmee beoogde doel, omdat, zoals volgt uit het hiervoor onder 4.2 en 4.4 overwogene, voor het standpunt van de minister in het over vreemdeling 3 genomen besluit van 17 november 2010 dat voortgezette behandeling van haar klachten in Armenië mogelijk is, het BMA-advies een deugdelijke grondslag vormt.

7. Verder heeft vreemdeling 3 aangevoerd dat de minister, gelet op de uitspraak van de Afdeling van 4 september 2008 in zaak nr. 200708871/1 (www.raadvanstate.nl), zich in het over haar genomen besluit van 17 november 2010 ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat uitvoering van het door het BMA aan de reis verbonden vereiste van een zorgvuldige overdracht aan de toekomstige behandelaars op de plaats van bestemming, zodat de behandeling kan worden voortgezet, aan de Dienst Terugkeer en Vertrek (hierna: de DT&V) wordt overgelaten en voorts dat voldoende zou zijn dat in het verleden contacten zijn gelegd met het ministerie van Volksgezondheid in Armenië en er psychiaters zijn geweest die bereid waren om een behandeling over te nemen.

7.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraken van 1 december 2010 in zaak nr. 201002688/1/V3 en 1 april 2011 in zaak

nr. 201101206/1/V4; www.raadvanstate.nl), dient de minister, indien hij bij de beoordeling of krachtens artikel 64 van de Vw 2000 moet worden bepaald dat uitzetting van een vreemdeling achterwege blijft dan wel of een vreemdeling krachtens artikelen 17, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vw 2000 en 3.71, vierde lid, van het Vb 2000 van het mvv-vereiste dient te worden vrijgesteld, door het BMA uitgebrachte adviezen betreft waarin het BMA aan de uitzetting vereisten heeft verbonden, reeds ten tijde van die beoordeling zich ervan te vergewissen dat het mogelijk is dat bij de daadwerkelijke verwijdering van de desbetreffende vreemdeling daaraan wordt voldaan. De minister kan dat niet uitstellen tot het moment waarop hij daadwerkelijk tot verwijdering overgaat. Ingeval het BMA als vereiste heeft gesteld dat de desbetreffende vreemdeling op de plaats van bestemming fysiek wordt overgedragen aan de toekomstige behandelaars, dient de minister inzichtelijk te maken met welke concreet bij naam genoemde behandelaars dan wel instellingen vóór uitzetting contact zal worden opgenomen teneinde aan dat vereiste te voldoen. Indien de minister tevens heeft toegezegd dat de desbetreffende vreemdeling niet zal worden uitgezet, ingeval fysieke overdracht niet kan worden geregeld, heeft hij aan zijn vergewisplicht voldaan. Deze vergewisplicht strekt evenwel niet zover dat fysieke overdracht reeds ten tijde van de totstandkoming van het desbetreffende besluit, voor zover dit feitelijk al mogelijk is, geregeld en gegarandeerd dient te zijn.

7.2. In het over vreemdeling 3 genomen besluit van 17 november 2010 heeft de minister zich op het standpunt gesteld dat in verband met het in het BMA-advies vermelde vereiste van een zorgvuldige overdracht aan de toekomstige behandelaars op de plaats van bestemming en voortzetting van de behandeling aldaar, de DT&V vóór uitzetting contact zal leggen met een behandelaar in het land van herkomst dan wel het land van bestendig verblijf en met hem afspraken zal maken over de datum en wijze waarop de medische behandeling wordt overgedragen. Gezien de uitdrukkelijke verwijzing naar de in het BMA-advies vermelde behandelmogelijkheden in het Psychiatrisch Medisch Centrum te Jerevan, Armenië, kan worden aangenomen dat de voor vreemdeling 3 vereiste behandeling in dit centrum beschikbaar is. Onder deze omstandigheden is voldoende inzichtelijk gemaakt dat de minister vóór uitzetting van vreemdeling 3 contact zal opnemen met een behandelaar in dat centrum en met die behandelaar afspraken zal maken over de datum en de wijze waarop de medische behandeling wordt overgedragen, teneinde te voldoen aan het ter zake in het BMA-advies gestelde vereiste. Nu de minister tevens in voormeld besluit heeft toegezegd dat vreemdeling 3 niet zal worden uitgezet indien de noodzakelijke overdracht niet kan worden geregeld, heeft hij, gelet op het hiervoor onder 7.1 overwogene, aan zijn vergewisplicht voldaan.

Deze beroepsgrond faalt.

8. Nu uit het hiervoor overwogene volgt dat behandeling van de klachten van vreemdeling 3 in Armenië mogelijk is, falen haar beroepsgronden dat de minister in het over haar genomen besluit van 17 november 2010 ten onrechte zijn standpunt heeft gehandhaafd dat geen aanleiding bestaat om krachtens artikel 64 van de Vw 2000 te bepalen dat

haar uitzetting achterwege blijft en dat een deugdelijke grondslag ontbreekt aan diens standpunt in dit besluit dat haar beroep op artikel 3 van het EVRM faalt.

9. In hoger beroep is onbestreden gebleven de overweging van de rechtbank dat blijkens het over vreemdeling 1 uitgebrachte BMA-advies van 3 april 2010 vreemdeling 1 geen specifieke medische behandeling meer ontvangt en dat daarom zijn beroep op een acute medische noodsituatie faalt. Om dezelfde reden faalt zijn beroep op artikel 3 van het EVRM evenzeer.

10. Voor zover de vreemdelingen hebben betoogd dat vreemdeling 3 in een medische noodsituatie komt te verkeren indien zij terugkeert naar Armenië en aldus sprake is van een objectieve belemmering om het tussen hen bestaande familie- en gezinsleven als bedoeld in artikel 8 van het EVRM buiten Nederland uit te oefenen, faalt dit betoog, reeds omdat uit 4.2, 4.4 en 7.2 volgt dat de voor vreemdeling 3 vereiste behandeling in Armenië beschikbaar is.

11. Aan de in eerste aanleg voorgedragen, maar hiervoor niet besproken beroepsgronden, wordt niet toegekomen. Over die gronden heeft de rechtbank uitdrukkelijk en zonder voorbehoud een oordeel gegeven, waartegen in hoger beroep niet is opgekomen. Evenmin is sprake van nauwe verwevenheid tussen het oordeel over die gronden dan wel onderdelen van de onderscheiden besluiten van 17 november 2010 waarop ze betrekking hebben, en hetgeen partijen in hoger beroep aan de orde hebben gesteld. Die gronden vallen thans diensgevolge buiten het geschil.

12. De inleidende beroepen van de vreemdelingen zijn ongegrond.

13. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. verklaart het hoger beroep gegrond;
- II. vernietigt de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Amsterdam, van 1 juli 2011 in zaken nrs. 10/40567, 10/40571 en 10/40573;
- III. verklaart de in die zaken ingestelde beroepen ongegrond.

Aldus vastgesteld door mr. H.G. Lubberdink, voorzitter, en mr. M.G.J. Parkins-de Vin en mr. G. van der Wiel, leden, in tegenwoordigheid van mr. H.W. Groeneweg, ambtenaar van staat.

w.g. Lubberdink
voorzitter

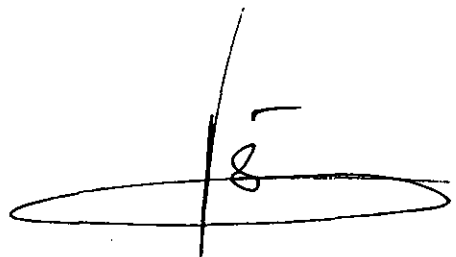
w.g. Groeneweg
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 24 september 2012

32-636.

Verzonden: 24 september 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line crossing through them.

mr. H.H.C. Visser